

BIBLIA

DUPĂ TEXTUL EBRAIC

IOSUA JUDECĂTORII

EDIȚIE ÎNGRIJITĂ DE
MARIA FRANCISCA BĂLTĂCEANU
ȘI MONICA BROȘTEANU

TRADUCERE, STUDII INTRODUCITIVE ȘI NOTE DE
MARIA FRANCISCA BĂLTĂCEANU, MONICA BROȘTEANU,
MELANIA BĂDIC, EMANUEL CONȚAC,
OCTAVIAN FLORESCU, VICTOR-LUCIAN GEORGESCU,
CRISTINEL IATAN, ALEXANDRU MIHĂILĂ,
DELIA MIHĂILĂ, OVIDIU PIETRĂREANU,
TARCIZIU-HRISTOFOR ȘERBAN, SILVIU TATU

H HUMANITAS
BUCUREȘTI

Abrevieri și sigle	7
Transliterări din ebraică	15
Notă asupra ediției	17
Introducere la <i>Neviim</i>	21
IOSUA	25
Introducere la Iosua	27
Iosua	61
Note la Iosua	109
JUDECĂTORII	185
Introducere la Judecători	187
Judecătorii	201
Note la Judecători	251
Bibliografie	337

1 ¹Iar după ce a murit Moise, slujitorul Domnului, a zis Domnul către Iosua, fiul lui Nun, servitorul lui Moise: ²„Moise, slujitorul meu, a murit. Și acum, scoală-te și treci Iordanul acesta, tu și tot acest popor, către Țara pe care Eu le-o dau lor, fiilor lui Israel. ³Orice loc în care va călca talpa picioarelor voastre vouă vi l-am dat, așa cum i-am grăit lui Moise, ⁴de la pustie și de la Libanul acesta până la râul cel mare, râul Eufrat – toată țara hitiților – și până la Marea cea Mare de la apusul soarelui, va fi hotarul vostru. ⁵Nu va [putea să] stea nimeni în fața ta în toate zilele vieții tale. După cum am fost cu Moise, voi fi și cu tine. Nu te voi lăsa și nu te voi părăsi. ⁶Fii tare și puternic, căci tu vei da moștenire poporului acestuia Țara pe care m-am jurat părinților lor să le-o dau. ⁷Numai să fii tare și puternic foarte, ca să iei seama să împlinești întocmai Legea pe care ți-a poruncit-o Moise, slujitorul meu. Să nu te abați de la ea nici la dreapta, nici la stânga, ca să izbândești oriunde vei merge. ⁸Să nu se depărteze cartea Legii acesteia de la gura ta, ci să o murmuri zi și noapte ca să iei seama să înfăptuiești tot ce este scris în ea, căci atunci vei izbuti pe calea ta și atunci vei izbândi. ⁹Nu ți-am poruncit, oare, să fii tare și puternic? Să nu te înspăimânți și să nu-ți pierzi cumpătul, căci cu tine este Domnul, Dumnezeul tău, oriunde vei merge.“

¹⁰Și a poruncit Iosua supraveghetorilor poporului: ¹¹„Treceți prin mijlocul taberei și porunciți poporului: «Pregătiți-vă merinde, căci în trei zile veți trece Iordanul acesta, ca să intrați să stăpâniți Țara pe care Domnul, Dumnezeul vostru, v-o dă în stăpânire.»“ ¹²Iar rubeniților, gadiților și jumătății din tribul lui Manase le-a spus Iosua: ¹³„Aduceți-vă aminte de cuvântul pe care vi l-a poruncit Moise, slujitorul Domnului: «Domnul, Dumnezeul vostru, v-a odihnit și v-a dat pământul acesta.»“ ¹⁴Femeile voastre, copiii voștri și vitele voastre să rămână pe pământul pe care vi l-a dat Moise dincolo de Iordan, iar voi să treceți rânduiți de luptă în fața fraților voștri, toți vitejii, ca să-i ajutați, ¹⁵până ce îi va odihni Domnul pe frații voștri ca pe voi, și vor stăpâni și ei pământul pe care Domnul, Dumnezeul vostru, li-l dă; apoi vă veți întoarce la pământul stăpânirii voastre și veți lua în stăpânire ce v-a dat Moise, slujitorul Domnului, dincolo de Iordan, spre răsărit.“ ¹⁶Și i-au răspuns lui Iosua: „Tot ce ne-ai poruncit vom face și oriîncotro ne vei trimite vom merge!“ ¹⁷După cum am ascultat în toate de Moise, tot așa vom asculta și de tine. Numai să fie Domnul, Dumnezeul tău, cu tine, așa cum a fost cu Moise!“ ¹⁸Oricine se va răzvrăti împotriva spuselor tale și nu va asculta cuvintele tale, în tot ce îi vei porunci, să moară. Numai să fi tare și puternic!“

2 ¹Iosua, fiul lui Nun, a trimis în taină din Șittim doi bărbați ca iscoade, spunându-le: „Mergeți și vedeți țara și Ierihonul!“ Și au mers și au intrat în casa unei femei desfrânate, iar numele ei era Rahab. Și au rămas acolo. ²Dar i s-a spus regelui Ierihonului: „Iată, au venit astă noapte aici niște bărbați dintre fiii lui Israel să cerceteze țara.“ ³Și regele Ierihonului a trimis la Rahab să-i spună: „Scoate-i afară pe bărbații veniți la tine, care au intrat în casa ta, căci au venit ca să cerceteze toată țara!“ ⁴Dar femeia îi luase pe cei doi bărbați și îi ascunsese. Și a zis: „Așa este, bărbații au venit la mine, dar n-am știut de unde sunt ei.

⁵Și când a fost să se închidă poarta [cetății] la [lăsarea] întunericului, bărbații au ieșit, dar nu știu încotro au mers. Fugiți degrabă după ei, căci îi veți ajunge!“ ⁶Însă ea îi suise pe acoperiș și îi ascunsese între snopii de in pe care îi întinsese pe acoperiș. ⁷Iar urmăritorii au fugit după ei pe calea Iordanului până la vaduri și, când au ieșit, poarta s-a închis după ei. ⁸Și, până să se culce [cele două iscoade], ea s-a urcat la ei pe acoperiș ⁹și le-a zis bărbaților: „Eu știu că Domnul v-a dat țara și că asupra noastră a căzut groaza de voi și că s-au topit [de frică] toți locuitorii țării în fața voastră, ¹⁰pentru că noi am auzit cum a zvăntat Domnul apele Mării de Trestii în fața voastră, când ați ieșit din Egipt, și ce le-ați făcut celor doi regi amoriți de dincolo de Iordan, lui Sihon și lui Og, pe care i-ați pus sub anatemă. ¹¹Și am auzit și ni s-a topit inima și nimeni n-a mai avut suflare în el în fața voastră, căci Domnul, Dumnezeul vostru, este Dumnezeu în ceruri sus și pe pământ jos. ¹²Iar acum, jurați-mi, rogu-vă, pe Domnul: precum am arătat bunăvoință față de voi, să arătați și voi bunăvoință față de casa tatălui meu, și să-mi dați un semn de credincioșie. ¹³Și să-i lăsați în viață pe tatăl meu, și pe mama mea, și pe frații mei, și pe surorile mele, și toate ale lor, și să ne scăpați sufletele de la moarte.“ ¹⁴Și i-au zis bărbații [aceia]: „Ne punem chezași pentru voi cu viețile noastre: dacă nu veți destăinui pricina aceasta a noastră, îți vom arăta bunăvoință și credincioșie atunci când ne va da Domnul țara.“ ¹⁵Atunci, i-a coborât cu frânghia pe fereastră, căci casa ei era în zidul [cetății] – ea locuia în zid. ¹⁶Și le-a zis: „Mergeți spre munte ca să nu vă întâlnească urmăritorii și ascundeți-vă acolo trei zile, până ce se vor întoarce urmăritorii, iar după aceea mergeți în drumul vostru!“ ¹⁷Atunci bărbații i-au răspuns: „[Așa] vom fi dezlegați de acest jurământ către tine, cu care ne-ai legat: ¹⁸iată, [când] vom veni în țară, leagă-ți această împletitură stacojie la fereastra prin care ne-ai coborât, iar pe tatăl tău, și pe mama ta, și pe

frații tăi, și toată casa tatălui tău să-i aduni la tine în casă! ¹⁹Și va fi [așa]: oricine va ieși pe ușa casei tale afară, sângele lui să fie asupra capului lui, iar noi să fim dezlegați, dar tot cel care va fi cu tine în casă, sângele lui să fie asupra capului nostru dacă vreo mână va fi asupra lui! ²⁰Dar, dacă destăinui această pricină a noastră, noi vom fi dezlegați de jurământul către tine, cu care ne-ai legat. ²¹Și ea a zis: „Fie precum ați spus!” Și i-a lăsat să plece și ei s-au dus. Iar ea a legat împletitura stacojie la fereastră. ²²Ei au plecat și s-au dus la munte și au stat acolo trei zile până ce s-au întors următorii. Următorii i-au căutat tot drumul și nu i-au găsit. ²³Și s-au întors cei doi bărbați și au coborât din munte, au trecut și s-au dus la Iosua, fiul lui Nun, și i-au povestit tot ce găsiseră. ²⁴Și i-au spus lui Iosua: „Domnul a dat în mâna noastră toată țara, ba încă s-au topit [de frică] toți locuitorii țării în fața noastră.”

³ ¹Și s-a sculat Iosua dis-de-dimineată și au pornit de la Șittim și au ajuns la Iordan, el și toți fiii lui Israel, și au înnoptat acolo înainte să treacă [râul]. ²Iar după trei zile au trecut supraveghetorii prin mijlocul taberei ³și au poruncit poporului, zicând: „Când veți vedea Chivotul Legământului Domnului, Dumnezeului vostru, și pe preoții leviți purtându-l, porniți și voi de la locul vostru și mergeți după el – ⁴dar să fie o depărtare între voi și el, ca la două mii de coți: să nu vă apropiați de el – ca să cunoașteți calea pe care să mergeți, căci nu ați mai trecut pe calea [aceasta] până acum.”

⁵Iosua a zis poporului: „Sfințiți-vă, căci mâine va face Domnul în mijlocul vostru minuni.” ⁶Și a zis Iosua către preoți: „Ridicați Chivotul Legământului și treceți în fața poporului.” Și au ridicat Chivotul Legământului și au mers în fața poporului.

⁷Domnul i-a zis lui Iosua: „Astăzi voi începe să te preamăresc în ochii întregului Israel, încât să știe că așa cum am fost cu Moise voi fi și cu tine. ⁸Iar tu să poruncești preoților care

poartă Chivotul Legământului zicându-le: «Când veți ajunge la marginea apelor Iordanului, să stați pe loc în Iordan».

⁹Iar Iosua le-a spus fiilor lui Israel: „Aproiați-vă și ascultați cuvintele Domnului, Dumnezeului vostru!“ ¹⁰Și a [mai] spus Iosua: „Prin aceasta veți cunoaște că Dumnezeul cel viu este în mijlocul vostru și negreșit va alunga din fața voastră pe canaanit, și pe hitit, și pe hivit, și pe perizit, și pe ghirgasit, și pe amorit, și pe iebusit. ¹¹Iată, Chivotul Legământului Stăpânului întregului pământ trece înaintea voastră în Iordan. ¹²Și acum, luați-vă doisprezece bărbați din triburile lui Israel, câte unul de fiecare trib. ¹³Iar când tălpile picioarelor preoților care poartă Chivotul Domnului, Stăpânul întregului pământ, vor poposi în apele Iordanului, apele Iordanului se vor despica: apele care coboară de sus vor sta ca un zid.“

¹⁴Și a fost [așa]: când a pornit poporul de la corturile lor ca să treacă Iordanul – preoții care purtau Chivotul Legământului fiind în fruntea poporului –, ¹⁵când cei care purtau chivotul au ajuns la Iordan și picioarele preoților care purtau chivotul s-au udat la marginea apei – căci Iordanul se revarsă peste maluri în toate zilele secerișului – ¹⁶apele care coborau de sus au stat, s-au ridicat ca un zid până foarte departe, până la Adam, cetatea care este lângă Țartan, cele care coborau către Marea Aravei, Marea Sărată, s-au despărțit cu totul, iar poporul a trecut în drept de Ierihon. ¹⁷Și preoții care purtau Chivotul Legământului Domnului au stat nemișcați pe uscat în mijlocul Iordanului – iar întregul Israel a trecut pe uscat – până ce tot poporul a isprăvit de trecut Iordanul.

4 ¹Și a fost [așa]: când a isprăvit tot poporul de trecut Iordanul, Domnul i-a zis lui Iosua: ²„Luați-vă din popor doisprezece bărbați, câte unul din fiecare trib, ³și porunciți-le, spunând: «Scoateți de aici, din mijlocul Iordanului, chiar din locul unde au stat neclintite picioarele preoților, douăsprezece pietre!

¹⁵Și Domnul a zis către Iosua: ¹⁶„Poruncește preoților care poartă Chivotul Mărturieii să iasă din Iordan!” ¹⁷Și a poruncit Iosua preoților, spunându-le: „Ieșiți din Iordan!” ¹⁸Și a fost [așa]: când preoții care purtau Chivotul Legământului Domnului au ieșit din mijlocul Iordanului și tălpile picioarelor preoților au atins uscatul, apele Iordanului s-au întors la locul lor și au curs ca mai înainte [revărsându-se] peste malurile lui. ¹⁹Iar poporul a ieșit din Iordan în [ziua] a zecea a lunii întâi și și-au așezat tabăra la Ghilgal, la margine, la răsărit de Ierihon. ²⁰Și cele douăsprezece pietre pe care le luaseră din Iordan, Iosua le-a ridicat în Ghilgal. ²¹Și le-a spus fiilor lui Israel: „Când îi vor întreba fiii voștri mâine pe părinții lor, spunând: «Ce sunt pietrele acestea?» ²²să le faceți cunoscut fiilor voștri, spunând: «Pe uscat a trecut Israel Iordanul acesta, ²³când a uscat Domnul, Dumnezeul vostru, apele Iordanului dinaintea voastră, până ce ați trecut, așa cum a făcut Domnul, Dumnezeul vostru, cu Marea de Trestii pe care a uscat-o dinaintea noastră până ce am trecut, ²⁴ca să cunoască toate popoarele pământului că mâna Domnului este tare, ca să vă temeți de Domnul, Dumnezeul vostru, în toate zilele».”

5 ¹Și a fost [așa]: când au auzit toți regii amoriților care erau dincolo de Iordan, spre apus, și toți regii canaaniților care erau lângă mare că Domnul a uscat apele Iordanului dinaintea fiilor lui Israel până ce au trecut, li s-a topit inima [de frică] și au rămas fără suflare în fața fiilor lui Israel.

²În vremea aceea, Domnul a spus către Iosua: „Fă-ți cuțite de cremene și taie-i împrejur iarăși pe fiii lui Israel, pentru a doua oară!” ³Și Iosua și-a făcut cuțite de cremene și i-a tăiat împrejur pe fiii lui Israel pe Dealul Prepuțurilor. ⁴Și aceasta este pricina pentru care Iosua a tăiat împrejur tot poporul ieșit din Egipt, pe cei de parte bărbătească: toți bărbații buni de luptă

muriseră în pustie pe cale, după ce ieșiseră din Egipt. ⁵Căci toți [cei din] popor care ieșiseră erau tăiați-împrejur, dar toți [cei din] popor care s-au născut în pustie, pe cale, după ce au ieșit din Egipt, nu erau tăiați-împrejur. ⁶Căci patruzeci de ani au umblat fiii lui Israel în pustie, până ce s-a sfârșit tot poporul, bărbații buni de luptă care au ieșit din Egipt – pentru că nu au ascultat de glasul Domnului –, căroră li s-a jurat Domnul că nu-i va lăsa să vadă Țara pe care se jurase Domnul părinților lor că ne-o va da nouă, Țară care șiroiește de lapte și miere. ⁷Iar pe fiii lor, ridicăți în locul lor, i-a tăiat-împrejur Iosua, pentru că erau netăiați, căci nu îi tăiaseră-împrejur pe cale. ⁸Și când s-a isprăvit de tăiat-împrejur tot poporul, au stat la locul lor în tabără până când s-au tămăduit.

⁹Și i-a zis Domnul lui Iosua: „Astăzi am prăvălit ocară Egiptului de deasupra voastră.” Și s-a chemat numele locului acela Ghilgal până astăzi.

¹⁰Fiii lui Israel și-au așezat tabăra în Ghilgal și au făcut Paștele în ziua a paisprezecea a lunii, seara, în șesurile Ierihonului. ¹¹Și chiar în acea zi, a doua după Paște, au mâncat din roadele Țării azime și grăunțe prăjite. ¹²Iar mana a încetat de a doua zi după ce au mâncat din roadele Țării; și nu au mai avut fiii lui Israel mană, ci au mâncat din recolta țării Canaanului în anul acela.

¹³Și a fost [așa]: pe când era Iosua la Ierihon, și-a ridicat ochii, a privit și, iată, un bărbat stătea înaintea lui, cu sabia scoasă în mână. Iosua a mers la el și i-a zis: „Oare de-ai noștri ești tu sau de-al vrăjmașilor noștri?” ¹⁴Și i-a răspuns [acela]: „Nu, ci eu sunt căpetenia oștirii Domnului. Acum am venit.” Atunci Iosua a căzut cu fața la pământ și i s-a închinat și i-a zis: „Ce grăiește stăpânul meu robului său?” ¹⁵Și căpetenia oștirii Domnului i-a zis lui Iosua: „Scoate-ți sandaua din picior, căci locul pe care stai este sfânt.” Și Iosua a făcut așa.

6¹ Ierihonul era încuiat și ferecat dinaintea fiilor lui Israel. Nimeni nu ieșea și nimeni nu intra. ²Și a spus Domnul către Iosua: „Iată, am dat în mâinile tale Ierihonul, și pe regele lui [și] pe vitejii destoinici. ³Înconjurați cetatea, toți bărbații buni de luptă, dându-i ocol cetății o dată! Așa să faci șase zile! ⁴Și șapte preoți să poarte șapte șofare de berbec în fața Chivotului, iar în ziua a șaptea să înconjurați cetatea de șapte ori și preoții să sufle în șofare. ⁵Și când se va suna prelung în cornul de berbec, când veți auzi sunetul șofarului, să strige tot poporul cu strigăt mare și se va prăbuși zidul cetății și poporul să se năpus-tească fiecare în dreptul său!“ ⁶Și i-a chemat Iosua, fiul lui Nun, pe preoți și le-a spus: „Purtați Chivotul Legământului și șapte preoți să poarte șapte șofare de berbec în fața Chivotului Domnului!“ ⁷Și a spus către popor: „Treceți și înconjurați cetatea, iar cei gata de luptă să treacă în fața Chivotului Domnului.“ ⁸Și s-a făcut precum a spus Iosua poporului: cei șapte preoți, purtând cele șapte șofare de berbec în fața Domnului, au trecut și au suflat în șofare, iar Chivotul Legământului Domnului mergea în urma lor. ⁹Și cei gata de luptă au mers în fața preoților care suflau în șofare, iar restul oștirii mergea în urma chivotului: se mergea și se sufla în șofare. ¹⁰Iar poporului Iosua i-a poruncit, spunând: „Să nu strigați și să nu vi se audă glasul și să nu iasă din gura voastră nici o vorbă, până în ziua în care vă voi spune: «Strigați!»; și [atunci] să strigați!“ ¹¹Și Chivotul Domnului a înconjurat cetatea, dându-i ocol o dată; apoi au intrat în tabără și au petrecut noaptea în tabără. ¹²Iosua s-a sculat dis-de-dimineață și preoții au ridicat Chivotul Domnului. ¹³Și cei șapte preoți, purtând cele șapte șofare de berbec în fața Chivotului Domnului, mergeau și suflau în șofare, iar cei gata de luptă mergeau în fața lor, iar restul oștirii mergea după Chivotul Domnului: se mergea și se sufla în șofare. ¹⁴Și au înconjurat cetatea în cea de-a doua zi o dată și s-au întors în

tabără. Așa au făcut vreme de șase zile. ¹⁵Și a fost [așa]: în ziua a șaptea s-au sculat la ivirea zorilor și au înconjurat cetatea după această rânduială de șapte ori. Doar în acea zi au înconjurat cetatea de șapte ori. ¹⁶Și a șaptea oară, preoții au suflat în șofare și Iosua i-a spus poporului: „Strigați, căci v-a dat Domnul cetatea! ¹⁷Cetatea să fie anatema pentru Domnul, ea și tot ce este în ea! Doar Rahab desfrânata să rămână în viață, ea și toți cei ce sunt cu ea în casă, căci i-a ascuns pe solii pe care i-am trimis. ¹⁸Voi însă feriți-vă de anatema, ca nu cumva să ajungeți voi anatema și, luând din [ceea ce este sub] anatema, să puneți tabăra lui Israel sub anatema și să-i aduceți năpastă. ¹⁹Tot argintul și aurul și lucrurile de aramă și de fier sunt sfinte pentru Domnul; să intre în vistieria Domnului!” ²⁰Și a strigat poporul și [preoții] au suflat în șofare: când a auzit poporul sunetul șofarului, a strigat cu strigăt mare și s-a prăbușit zidul și s-a urcat poporul spre cetate, fiecare în dreptul său, și au cucerit cetatea. ²¹Și au pus sub anatema tot ce era în cetate, de la bărbat până la femeie, de la tânăr până la bătrân, și până la bou și miel și măgar, [trecând totul] prin ascuțișul sabiei. ²²Și celor doi bărbați care iscodiseră țara le-a zis Iosua: „Mergeți în casa femeii desfrânate și scoateți-o de acolo pe femeie și pe toți ai ei, precum v-ați jurat ei!” ²³Și au mers tinerii care iscodiseră și au scos-o pe Rahab, și pe tatăl ei, și pe mama ei, și pe frații ei, pe toți ai ei: toată familia ei au scos-o și i-au lăsat în afara taberei lui Israel. ²⁴Iar cetatea au ars-o cu foc și tot ce era în ea; doar argintul și aurul și lucrurile de aramă și de fier le-au dat vistieriei Casei Domnului. ²⁵Și pe Rahab desfrânata și casa tatălui ei și pe toți ai ei i-a lăsat în viață Iosua, și a locuit ea în mijlocul lui Israel până astăzi, căci i-a ascuns pe solii pe care i-a trimis Iosua ca să iscodească Ierihonul.

²⁶Și s-a jurat Iosua, în vremea aceea, zicând: „Blestemat în fața Domnului să fie bărbatul care se va apuca să zidească